

10.3.2023

**AMPUMA-ASE- JA
AJO-OIKEUSASIAT
PÄHKINÄNKUORESSA**

MUISTIO KENTTÄPARTIOLLE

LUKIJALLE

Tämä oheinen muistio on tehty muistin tueksi työelämään poliisin valvonta- ja hälytyssektorilla työskenteleville tai vaikka opetusmateriaaliksi poliisiksi opiskeleville.

Muistio perustuu tekemäämme opinnäytetyöhön ja olemme pyrkineet tiivistämään keskeisimmät ampumaseisiin ja ajo-oikeuteen liittyvät asiat yhteen taskukokoiseen pakettiin.

Jarmo Piirainen &
Tuukka Reijonen

Poliisiammattikorkeakoulu
AMK20204

SISÄLLYS

AMPUMA-ASEET	4
<i>Takavarikointi</i>	4
<i>Väliaikainen haltuunotto</i>	5
<i>Sisäänpääsy ja etsintä ampuma- aseiden väliaikaista haltuunottoa koskevan päätöksen turvaamiseksi</i>	7
<i>S-ilmoituksen kirjaaminen</i>	8
LUHTI	9
AJO-OIKEUSASIA	11
<i>Milloin määrätään ajokielto</i>	11
<i>Huomioitavaa ajokielloissa</i>	12
<i>Käytännön toimenpiteet</i>	13
<i>Muuta</i>	14

AMPUMA-ASEET

Takavarikointi

Pakkokeinolaki 7 luku 1 §.

Pakkokeino.

Jos on syytä olettaa, että asetta voidaan käyttää todisteena, ase on joltain rikoksella viety tai se tuomitaan menetetyksi valtiolle, ase takavarikoidaan, niin kuin mikä tahansa muukin esine.

VARMISTA, ETTÄ ASE ON TYHJÄ.

Muista asianmukainen suojaus asetta taltioidessa.

Ota haltuun myös asetta koskevat lupa-asiakirjat, patruunat ja osat.

Asiasta kirjataan ilmoitus PATJAan, johon lisäksi takavarikkopöytäkirja.

Haltuunotosta ilmoitettava viipymättä POV:lle, joka tekee takavarikkopäätöksen.

Toimita takavarikoitu ase omaan yksikköosi sille määrättyyn paikkaan.

Tee merkintä LUHTiin aseeseen nykyisestä sijainnista tai vähintään informoitava oman laitoksen lupavalvontaa.

Väliaikainen haltuunotto

Ampuma-aselaki 8 luku 92 §.

Väliaikainen turvaamistoimenpide.

Jos on perusteltua syytä epäillä, että asetta, sen osia tai panoksia käytetään väärin tai niitä koskevan luvan peruuttaminen on pantu vireille, esineet on viipymättä otettava poliisin haltuun.

Voidaan tehdä yksittäisen poliisimiehen päätöksellä.

Poliisimiehen otettava ase ja siihen liittyvät luvat ja esineet pois niiden haltijalta, jos niiden väärinkäytön **vaara on ilmeinen**.

Ilmeinen vaara voi olla esimerkiksi: aseella on uhattu (itseään tai muita), sitä on käytetty tai säilytetty väärin, tai asiakkaan yleinen käytös. **Kynnys toimenpiteelle ei ole korkea.**

VARMISTA, ETTÄ ASE ON TYHJÄ.

Ota haltuun myös asetta koskevat lupa-asiakirjat, patruunat ja osat.

Ilmoitus toimenpiteestä viipymättä POV:lle. POV päättää, kirjataanko asiasta S-ilmoitus.

Toimita ase omaan yksikköösi sille määrättyyn paikkaan.

Tee merkintä LUHTIin aseiden nykyisestä sijainnista tai vähintään informoiva oman laitoksen lupavalvontaa.

Sisäänpääsy ja etsintä ampuma-aseiden väliaikaista haltuunottoa koskevan päätöksen turvaamiseksi

Poliisimiehellä on oikeus päästä kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin, tarvittaessa voimakeinoja käyttäen, ja suorittaa etsintä väliaikaisen haltuunoton suorittamiseksi.

POV:n määräyksellä.

Kotietsintäpöytäkirja kirjataan asiasta kirjatulle S-ilmoitukselle.

Takavarikkopöytäkirjaa ei tarvitse tehdä. PATJA- ja LUHTI-merkinnät riittävät.

S-ilmoituksen kirjaaminen

Sekalaisilmoitus kirjataan, **jos**:

1. Lupien peruutusharkinnassa on tarpeen suorittaa poliisitutkintaa.
2. Ampuma-aseiden haltuun ottamiseksi on tarpeen suorittaa kotietsintä.
3. Jos ilmoituksen kirjaaminen on muusta erityisestä syystä tarpeen.

Sekalaisilmoitusta **ei** kirjata, jos:

1. Luvanhaltija pyytää luvan peruuttamista.
2. Huoltajat peruuttavat luvan antamista koskevan suostumuksen
3. Aseluvan haltija tai valtio peruuttaa suostumuksen.

S-ilmoituksen tukintanimike:
**“Ampuma-aselain mukainen
tutkinta – Hallussapitoluvan
peruuttamiseen liittyvä tutkinta.”**

Tutkinnanjohtaja nimetty
yksikkökohtaisesti.

S-ilmoitus toimii pohjana ja paikkana,
mihin päätökset ja toimenpiteet
voidaan kirjata.

LUHTI

Aina, kun aseelle tehdään jokin
viranomaistoimenpide, siitä on tehtävä
merkintä LUHTIin.

Jokaisella poliisimiehellä tulee olla
käyttöoikeudet LUHTI-
asetietojärjestelmään. Käyttöoikeus
haetaan PORTTI-järjestelmän kautta.

Pääsääntöisesti ampuma-aseet syötetään poliisin haltuunottoimenpiteen jälkeen LUHTI-järjestelmään **poisotetuksi**.

Jos LUHTI-järjestelmän käyttö ei syystä tai toisesta onnistu: **AINA** ilmoitus oman yksikön lupavalvontaan tehdyistä toimenpiteistä (esim. sähköpostilla).

AJO-OIKEUSASIAIT

Milloin määrätään ajokielto

Ajokorttilaki 64 § ja 70 §.

- Rattijuopumus tai törkeä rattijuopumus (RL 23:3–4)
- Vaarallisten aineiden kuljetusrikos (RL 44:13)
- Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen (RL 23:2)
- Liikenneturvallisuuden vaarantaminen (RL 23:1) + vakava piittaamattomuus (> 20 NPS)
- Sosiaalilainsäädännön noudattamattomuus ts. raskaan liikenteen ajo- ja lepoajat
- Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta (RL 23:10)
- Heikentynyt ajokyky ja vaara muulle liikenteelle ts. terveysvaatimukset
- Alkolukon laiminlyönti (AKL 69 §)

Huomioitavaa ajokielloissa

Väliaikaiseen ajokieltoon voidaan määrätä **ainoastaan ajo-oikeuden haltija**.

Kenttäpartio määrää **väliaikaisen** ajokiellon, **määräaikaisen / lopullisen** ajokiellon **lupavalvonta**.

Kenttäpartion **ei kannata** arvailla ajokiellon pituutta kokonaisuudessaan, koska siihen **vaikuttaa** niin **moni asia**.

Väliaikaiseen ajokieltoon määrätylle henkilölle **ohjeistettava** **mahdollisuudesta tulla kuulluksi** sekä asian **kirjallinen menettely**.

Lopullinen ajokielto määrätään, kun tuomioistuin on antanut **tuomion** tai syyttäjä vahvistanut **sakon**.

Ajokiellon päätyttyä ajo-oikeus **ei palaudu** ennen kuin ajokortti on konkreettisesti takaisin haltijallaan.

Ulkomailla annetun ajokortin haltija määrätään ajokieltoon **samalla tavalla**. Haltuun otettu **ajokortti** pitää pyynnöstä **palauttaa maasta poistuessa**, joten mieti **onko järkevää** ottaa sitä poliisin haltuun. **EU- tai ETA-valtion kansalaisen** ajokortti **lähetetään** sen myöntäneelle viranomaiselle.

Käytännön toimenpiteet

Anna sakko tai kirjaa R- taikka S-ilmoitus tapahtuneesta, se käsitellään omana asianaan. Lisäksi **ajokielto** ja sen **tiedoksianto** sekä **ohjeistus**.

Ota **ajokortti poliisin haltuun**.

Syötä tieto määrätystä ajokiellosta **POLLin**.

Toimita ajokortti ja poliisin kappale **ajokieltomääräyksestä** henkilön kotipaikkakunnan poliisin **lupavalvontaan** oman yksikkösi käytäntöjen mukaisesti.

Muuta

Pelkkä positiivinen huumausainepikatesti **ei ole riittävä** syy ajokiellon väliaikaisen ajokiellon määräämiselle.

Rattijuopumuksissa (esim. huumausaine-) voidaan käyttää **havainnoinnin ja dokumentoinnin apuna** Kameleon-lomaketta **”Päihdetietolomake C”** (lomake T19).

Mikäli olet huolissasi kuljettajan **ajoterveysvaatimusten täyttymisestä** (vaikka ajaminen ei aiheuta vaaraa, eikä väliaikaista ajokieltoa määrätä), kirjaa asiasta **S- ilmoitus** lupavalvontaan.

Arvioi tarvittaessa myös mahdollisten lääkkeiden vaikutusta rattijuopumuksena ja muista määrätä väliaikainen ajokielto:

”Rattijuopumuksesta tuomitaan niin ikään se, joka kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa tai raitiovaunua käytettyään muuta huumaavaa ainetta kuin alkoholia taikka tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut”
(RL 23:3.3).

Kuva: Päivi Tuovinen / Etelä-Suomen Media